

Radioprogramma Vroege Vogels 10 november 2019 met Johan Vollenbroek (MOB) over het stikstofprobleem, handhaving natuurvergunning van biomassacentrales en biomassa in de nieuwe kolenwet

De podcast van Vroege Vogels van 10 november 2019 staat op de website van Vroege Vogels. Daarin een interview met Johan Vollenbroek over de onderwerpen stikstofreductie en biomassaverbranding. Luister podcast: <https://www.nporadio1.nl/podcasts/vroege-vogels>, van 1.29.20 tot 1.36.15 minuten. Interviewer is Menno Bentveld (MB) en geïnterviewde is Johan Vollenbroek (JV) van milieuorganisatie MOB (Mobilisation for the environment).

1. Het stikstofprobleem en biomassacentrales

Menno Bentveld (MB): Het Kabinet Rutte zit met zijn handen in het haar over de stikstofcrisis. Deze week komt de regering met een eerste oplossing om de stikstof uitstoot te verminderen. Maar misschien krijgt het Kabinet er een probleem bij. Ik heb een interview met Johan Vollenbroek, een grote voorvechter van aanpak van de uitstoot van stikstof. Vorige week hield professor Louise Vet, oud-directeur van het Instituut voor Ecologie (NIOO) een verhaal waarom bijstook van biomassa een slechte zaak is voor de CO2 uitstoot en voor het klimaat. Johan, hoe zit het met het verband tussen biomassastook en stikstofuitstoot?

Johan Vollenbroek (JV): het verbranden van hout lijkt inderdaad heel veel op het verbranden van fossiele brandstoffen. Dus bij elke biomassa-centrale komt ook veel stikstof vrij. Zo simpel is dat.

MB: Wat betreft stikstof is het niet verstandig om over te stappen van gas of steenkool naar houtverbranding. En het is niet verstandig om te zeggen we verbranden biomassa want het is beter voor natuur en milieu.

JV: ja, de stikstofuitstoot van kolen is aanzienlijk lager dan de stikstofuitstoot van biomassa. Bij de vergelijking gasstook en biomassastook is de vergelijking nog ongunstiger. Met biomassastook raken we van de regen in de drup wat betreft het stikstofprobleem in Nederland. Biomassastook vergroot het stikstofprobleem alleen maar. En als je kijkt wat over een jaar of 5 tot 10 acceptabel zou zijn, dan neemt dat ruimte weg van de landbouw. De landbouw moet dan verder terug omdat er biomassacentrales bijkomen.

2. Verzoek handhaving natuurvergunning bij 300 biomassacentrales

MB: Terwijl het Kabinet miljarden euro's in biomassastook gaat investeren. Er zijn miljarden euro's subsidie voor biomassastook beschikbaar. Wat gaat MOB daar aan doen? MOB gaat vergunningen aanvechten, toch?

JV: MOB is al veel langer bezig met vergunningen aanvechten, ongeveer twee jaar. De grootste verbrandingsinstallaties pakken we juridisch aan. MOB is de afgelopen week een actie gestart om de kleinere biomassacentrales aan te pakken want een deel daarvan heeft nog steeds geen natuurvergunning. Dat betekent dan ze geen stikstof mogen uitstoten. Een heel concreet voorbeeld is de biomassa-centrale die in Zaandam al is gebouwd. Deze biomassa-centrale is vrijwel klaar. Die staat op het punt te gaan proefdraaien maar dat mag niet want die heeft geen natuurvergunning. Daar heeft MOB een verzoek tot handhaving ingediend om te voorkomen dat deze gaat opstarten zonder natuurvergunning.

MB: jij gebruikt de sleepnet-procedure. Wat versta je daaronder?

JV: Dat is het probleem dat we niet weten waar al die biomassa-centrales staan. Af en toe worden we gewaarschuwd dat men hier of daar een biomassa-centrale wil bouwen. Zoals bijvoorbeeld in Purmerend of in Waddinxveen. Daar hebben we signalen over gekregen. Maar van heel veel

biomassacentrales krijgen we geen signalen. We hebben bij RVO (Rijksdienst Voor Ondernemers) op basis van de Wob (Wet openbaarheid bestuur) een lijst van subsidies van biomassacentrales gekregen. De lijst bestaat uit 630 biomassabedrijven. Daarvan bestaat de helft uit houtgestookte biomassacentrales (de andere helft uit biogas uit vergisting van biomassa). Van die lijst kunnen we zien in welke plaatsen de biomassacentrales worden gebouwd. Voor al die 300 biomassacentrales heeft MOB nu een verzoek tot handhaving ingediend. Naar alle twaalf provinciebesturen is een brief met het verzoek tot handhaving ingediend. Het verzoek is dat MOB de natuurvergunning wil zien en dat als er geen natuurvergunning is de biomassacentrale dicht moet als de biomassacentrale toch geopend is. Als de biomassa nog niet is geopend dan mag deze niet opstarten.

MB: Kabinet en ondernemers kunnen hun borst nat maken.

JV: Dat moet je anders zien. We helpen het kabinet juist. Biomassacentrales vergroten het stikstofprobleem. We proberen dit probleem juist te beperken.

MB: Zoals je zegt, dit geeft stikstofruimte aan de bouwsector of de boeren.

JV: We proberen het iedereen naar de zin te maken, behalve dan de biomassastokers.

Biomassastoken vinden we kortgezegd een ecologische waanzin. Dat heeft Louise Vet vorige week ook gezegd. Slecht voor het klimaat en biodiversiteit. MOB krijgt ook veel brieven van bosbeschermingsorganisaties van overzee met het verzoek om er voor te zorgen dat deze waanzin stopt. Want daar worden heel veel oerbossen gekapt met subsidie uit Nederland.

Voor de luchtkwaliteit in Nederland is biomassastook ook niet goed. Er komt veel veel fijn stof uit. Soms kankerverwekkende PAKs (Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen). Voor de stikstofuitstoot is het ook niet goed. En het kabinet doet er 11 miljard euro subsidie bij. Vreemder kun je het niet bedenken. Waar is dit kabinet nu mee bezig?

3. Kolenwet en risico conversie naar 100% biomassacentrales

MB: uit alle hoeken komt nu kritiek. Wat verwacht je er nu van? In de komende dagen komt het kabinet met eerste plannen om de stikstofproblematiek aan te pakken.

JV: dat is een interessante vraag. Over enkele weken zal er in de Eerste Kamer worden gestemd over de Kolenwet (Wet Verbod op kolen). De Kolenwet is een goede zaak. Die Kolenwet houdt in dat er over een jaar of acht geen kolencentrales meer mogen staan. Alleen maakt deze nieuwe Kolenwet het mogelijk dat de kolencentrales volledig over mogen gaan op biomassa. MOB stelt dat de subsidie op houtstook de lifeline van kolencentrales is. Dus over acht jaar zit Nederland met kolencentrales die helemaal zijn omgebouwd naar biomassa. Nederland vernietigt de natuur overzee en stopt er miljarden aan subsidie in. De stemming in de Eerste Kamer is uitgesteld. Het is van belang dat luisteraars een email sturen aan de leden van de Eerste Kamer met het verzoek de conversie van kolencentrales naar 100% biomassa¹ te blokkeren. Houd de Kolenwet tegen als de wet een overstap

---

¹ De RWE Amercentrale zal bij 100% biomassa 2.5 miljoen ton hout per jaar verstoken. De RWE Eemshavencentrale zal bij 100% biomassa 5 miljoen hout/ jaar verstoken (de RWE Eemshavencentrale heeft de dubbele capaciteit van de Amercentrale). Beide RWE centrales verstoken dan samen 7.5 miljoen ton hout/ jaar. Dat is meer dan de biomassacentrale Drax in Engeland. RWE heeft aangekondigd om in te willen zetten op 100% biomassastook.

De RWE Amercentrale zit nu al op 80% (1.7 Mton/ jaar) en de RWE Eemshaven op 15% (0.8 Mton/ jaar). Samen op dit moment goed voor 2.5 Mton/ jaar. In het SER Energieakkoord 2013 is tussen de overheid, energiebedrijven en milieuorganisaties een maximale bijstook van 25 PJ/ jaar oftewel ca 3.5 Mton/ jaar afgesproken. Dit onderdeel van het SER Energieakkoord 2013 wordt niet gemonitord.

De twee andere kolencentrales in Rotterdam van Uniper en Riverstone (opgekocht van Engie) laten zich minder uit over de conversie naar 100% biomassa. De bijstook van de kolencentrale van Uniper

naar grootschalige biomassastook mogelijk maakt.

MB: Johan Vollenbroek doet een oproep om de senatoren scherp te houden. We gaan de komende dagen het nieuws met welke stikstofmaatregelen het kabinet komt, volgen. Johan, hartelijk dank voor het interview.

---

bedroeg in 2018 ca 0.2Mton biomassa. De staat verleent de komende acht jaar 3,6 miljard euro subsidie aan de energiebedrijven RWE (2,6 miljard), Uniper (600 miljoen) en Engie (300 miljoen). Kabinet Rutte-III wil kolencentrales uiterlijk in 2030 sluiten. Na 2024 komt er geen subsidie voor biomassastook bij, aldus het kabinet (bron: [Trouw, 22-11-2017](#)).

